

Tendències de Recerca en l'Ensenyament de l'Escriptura

Codi: 43214

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313815 Recerca en Educació	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Marilisa Birello

Correu electrònic: marilisa.birello@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Nayme Daniela Salas

Xavier Fontich Vicens

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

Mòdul obligatori de l'especialitat de Didàctica de la Llengua i la Literatura, i optatiu per a la resta d'especialitats

En aquest mòdul es presentarà l'estat actual de la investigació sobre l'escriptura i el seu ensenyament i aprenentatge. Es revisaran diferents aproximacions a l'escriptura i es destacaran les aportacions de la psicologia cognitiva, de la lingüística textual i enunciativa, i de la teoria sociocultural. Es consideraran especialment els fets que tenen lloc en l'espai de la didàctica de la llengua, és a dir, el de la interacció entre l'objecte d'aprenentatge -la llengua escrita-, l'alumne que aprèn i el docent que crea les condicions per aprendre.

Resultats d'aprenentatge

1. CA39 (Competència) Formular un problema d'investigació en ensenyament de la composició escrita i definir-ne les preguntes i els objectius.

2. CA40 (Competència) Plantejar propostes de millora i/o projectes d'innovació en escriptura basats en les evidències obtingudes a través de la investigació.
3. KA39 (Coneixement) Descriure els enfocaments i els dissenys metodològics en investigació en composició escrita.
4. KA40 (Coneixement) Identificar línies d'investigació en escriptura.
5. KA41 (Coneixement) Identificar problemes i donar respostes a les necessitats derivades de l'ensenyament i l'aprenentatge de l'escriptura.
6. SA25 (Habilitat) Dissenyar i desenvolupar el treball de camp en contextos escolars amb instruments adequats de recollida d'informació.
7. SA29 (Habilitat) Desenvolupar una revisió exhaustiva de la literatura científica centrada en els estudis sobre competència escrita.
8. SA30 (Habilitat) Desenvolupar el disseny i seleccionar la metodologia més coherent amb els objectius de la investigació en escriptura.

Continguts

- Recerca sobre el desenvolupament de l'escriptura.
- Recerca sobre el desenvolupament del procès d'escriptura.
- Recerca sobre l'ensenyament de l'escriptura.
- L'avaluació de la llengua escrita.
- Relació entre escriptura i gramàtica. L'activitat metalingüística. Els coneixements grammaticals dels alumnes.
- Una intervenció a l'aula per ensenyar a escriure.
- Recerca sobre escriptura en llengües addicionals.
- Recerca sobre la retroacció correctiva escrita en L1 i llengües addicionals
- Recerca sobre creences i escriptura.

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals/expositives per part del professor/a
- Lectura d'articles i fonts documentals
- Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fonts documentals
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes / casos / exercicis.
- Presentació / exposició oral de treballs.
- Tutorials.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes presencials en gran grup	36	1,44	KA39, KA40, KA41
<hr/>			
Tipus: Supervisades			
<hr/>			
Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fonts documentals. Pràctiques d'aula: resolució de problemes i exercicis.	36	1,44	CA39, CA40, SA25, SA30
<hr/>			
Tipus: Autònomes			
<hr/>			
Lectura d'articles i fonts documentals. Elaboració del treball individual del mòdul. Participació a fòrums de discussió.	78	3,12	KA40, SA29
<hr/>			

Avaluació

L'avaluació del mòdul es realitzarà mitjançant les activitats que s'assenyalen en el quadre d'activitats d'avaluació continuada.

La nota final serà la mitjana ponderada de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 5 a totes les activitats, les realitzades durant el desenvolupament del mòdul i a la memòria/treball final del mòdul. En cas de no obtenir la nota mínima i suspendre l'assignatura, es preveu una recuperació mitjançant un prova global oral sobre els temes de l'assignatura.

El plagi o còpia suposaran el no apte i es comunicaran a la coordinació de la titulació mòdul.

L'avaluació única es farà mitjançant un treball final que correspondrà al 100% de la nota. Pel que fa a la recuperació en el cas d'optar per a l'avaluació única, s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència, participació i activitats realitzades a les sessions de classe	30%	0	0	KA39, KA40, SA29
Exposició oral del treball	20%	0	0	CA39, CA40, KA41, SA25, SA29, SA30
Treball escrit individual final	50%	0	0	CA39, CA40, KA41, SA25, SA29, SA30

Bibliografia

Allal, L. (2006). La fonction de régulation de l'évaluation: constructions théoriques et limites empiriques. In Figari, G.; Mottier Lopez, L. (eds): *Recherche sur l'évaluation en éducation* (pp. 223-230). L'Harmattan.

Arfé, B., Dockrell, J., & Berninger, V. (2016). *Writing development in children with hearing loss, dyslexia, or oral language problems. Implications for assessment and instruction*. Oxford University Press.

Bañales, G., Castelló, M. & Vega, N. (2016). *Enseñar a leer y escribir en la educación superior. Propuestas educativas basadas en la investigación*. Tamaulipas: Universidad Autónoma de Tamaulipas.

Bañales, G., Ahumada, S., Graham, S., Puente, A., Guajardo, M., Muñoz, I. (2020). Teaching writing in grades 4-6 in urban schools in Chile: a national survey. *Reading and Writing*, 33(10), 2661-2696.
<https://doi.org/10.1007/s11145-020-10055-z>

Barcelos, A. M., & Kalaja, P. (2013). Beliefs in Second Language Acquisition: Teacher. In C.A. Chapelle (Ed.), *The Encyclopedia of Applied Linguistics* (pp. 1-6). Wiley-Blackwell.

Basturkmen, H. (2012). Review of research into the correspondence between language teachers' stated beliefs and practices. *System*, 40(2), 282-295.

Bazerman, CH. (2002) "What is not institutionally visible does not count: The problem of making activity assessable, accountable, and plannable. In Ch. Bazerman & D. Russell. (eds.) *Writing Selves/Writing Societies: Research from Activity Perspectives. Perspectives on Writing*. The WAC Clearinghouse and Mind, Culture, and Activity.

Bazerman, Ch. (2005). *Writing Across the Curriculum*. Parlor Press /WAC Clearinghouse.

Bazerman, Ch. (dir.) (2008) *Handbook of research on writing: history, society, school, individual, text*. Lawrence Erlbaum.

Bazerman, Ch. , Lile, j., Bethel, L., Chavkin, T., Fouque, D.& Garufis, J. (2016) *Escribir a través del currículum. Una guía de referencia*. Universidad Nacional de Córdoba

Bazerman, Ch. & Prior, P. (eds.) (2004). *What writing does and how it does it: an introduction to analyzing texts and textual practices*. Lawrence Erlbaum Associates.

Bernié, J.-P. (2001). "Genres discursifs scolaires, genres de l'activité et conceptualisation". In J.-P. Bernié (dir.) *Apprentissage, Développement et Significations*". Presses Universitaires de Bordeaux.

Birello, M., & Pujolà, J. T. (2023). Visual metaphors and metonymies in pre-service teachers' reflections: Beliefs and experiences in the learning and teaching of writing. *Teaching and Teacher Education*, 122, <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103971>

Bitchener, J. & Ferris, D. R. (2012). *Written Corrective Feedback in Second Language Acquisition and Writing*. Routledge

Borg, S. (2003). Teacher cognition in language teaching: a review of research on what teachers think, know, believe, and do. *Language Teaching*, 36(2), 81-109.

Borg, S. (2019). Language Teacher Cognition: Perspectives and debates. In X. Gao (ed.). *Second Handbook of English Language Teaching* (pp.1149-1170). Springer International.

Bronckart, J-P (1996). *Activité langagière, textes et discours. Pour un interactionisme socio-discursif*. Delachaux et Niestlé.

Camps, A. (2003).Text, procés, context, activitat discursiva: punts de vista diversos sobre l'activitat d'aprendre i d'ensenyar a escriure. In A. Camps (comp.) *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Graó.

Camps, A. (comp.) (2003). *Seqüències didàctiques per aprender a escriure*. Graó.

Camps, A. i Ribas, T. (1998). Regulación del proceso de redacción y del proceso de aprendizaje: función de las pautas como instrumentos de evaluación formativa, *Textos de didáctica de la lengua y la literatura*, 16, 49-60.

Castelló, M. (2017). Mirarse en el espejo: de comunicar lo que se ha aprendido a aprender comunicando. *Textos de didáctica de la lengua y la literatura*, 76, 7-13.

Castelló, M.; Milian, M. (1997). Enseñar y aprender estrategias en el proceso de composición escrita. In M.L. Pérez Cabaní (coord.) *La enseñanza y el aprendizaje de estrategias desde el currículum* (pp. 117-135). Horsori.

Chabanne, J-Ch., Bucheton, D. (dirs.) (2002). *Parler et écrire pour penser, apprendre et se construire. L'écrit et l'oral réflexifs*. PUF.

Cope, B., Kalantzis, M. (eds.) (1993). *The Powers of Literacy*. The Falmer Press.

Davin, K. J., Chavosan, I., Donato, R. (2018). Images of past teachers: Present when you teach. *System*, 72, 139-150

Elola, I., & Oskoz, A. (2022). Reexamining feedback on L2 digital writing. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 12(4), 575-595. <https://doi.org/10.14746/ssllt.2022.12.4.3>

Ferreiro, E., & Teberosky, A. (Eds.). (1979). *Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño*. Siglo XXI.

Graham, S., MacArthur, Ch., & Hebert, M. (2018). *Best Practices in Writing Instruction*, 3rd Edition. Guilford Press.

Hsiang, T. P., Graham, S. Yang, Y.-M. (2020). Teachers' practices and beliefs about teaching writing: a comprehensive survey of grades 1 to 3 teachers. *Reading and Writing*, 33(10), 2511-2548. <https://doi.org/10.1007/s11145-020-10050-4>

Hyland, K. (2002). *Teaching and Researching Writing*. Longman.

Hyland K. (2016). Methods and methodologies in second language writing. *System*, 59, 116-125

Jaubert, M., Rebière, M. (2005). Learning science by writing. *L1 Educational Journal*, 5/3.

Jaubert, M.; Rebière, M.; Bernié, J.-P. (2003). L'hypothèse "communauté discursive": d'où vient-elle? où va-t-elle?. *Les Cahiers Théodile*, 4, 51-80.

Johnson, K.E., & Golombok, P. R. (2016). *Mindful L2 teacher education: a sociocultural perspective on cultivating teachers' professional development*. Routledge.

Junqueira, L. & Payant, C. (2015). "I just want to do it right, but it's so hard": A novice teacher's written feedback beliefs and practices. *Journal of Second Language Writing*, 27, 19-36

Kalaja, P. , & Barcelos, A. M. (2013). Beliefs in Second Language Acquisition: Learner. In C.A. Chapelle (Ed.), *The Encyclopedia of Applied Linguistics* (pp. 1-7). Wiley-Blackwell.

Kubaniova, M. & Feryok, A. (2015). Language teacher cognition in applied linguistics research: revisiting the territory, redrawing the boundaries, reclaiming the relevance. *The Modern Language Journal*, 99, 435-449.

Lee, I. (2019). Teacher written corrective feedback: Less is more. *Language Teaching*, 1-13. doi:10.1017/s0261444819000247

Lee, I. (2022). Developments in classroom-based research on L2 writing. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 12(4), 551-574. <https://doi.org/10.14746/ssllt.2022.12.4.2>

Lee, I. (2023). Problematising Written Corrective Feedback: A Global Englishes Perspective. *Applied Linguistics*, XX/XX, 1-7, <https://doi.org/10.1093/applin/amad038>

Leow, R.P., Manchón, R.M., Polio, C. (2022). Researching L2 writing as a site for learning in instructed settings. In GURZYNSKI-WEISS, L. & KIM, Y. (eds.). *Instructed Second Language Acquisition Research Methods*. John Benjamins Publishing Company

Manchón, R.M. (2020). (Ed.) *Writing and language learning. Advancing research agendas*. John Benjamins Publishing.

- McArthur, Ch., Graham, S. & Fitzgerald, J. (2006). *Handbook of Writing Research*. Guilford Press.
- McArthur, Ch., Graham, S. & Fitzgerald, J. (2016). *Handbook of Writing Research*, 2nd Edition. Guilford Press.
- Nassaji, H., & Kartchava, E. (Eds.) (2017). *Corrective Feedback in Second Language Teaching and Learning. Research, Theory, Applications, Implications*. Routledge.
- Nassaji, H., & Kartchava, E. (Eds.). (2021). *The Cambridge Handbook of Corrective Feedback in Second Language Learning and Teaching* (Cambridge Handbooks in Language and Linguistics). Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108589789
- Perera, J., Aparici, M., Rosado, E., & Salas, N. (Eds.). (2016). *Written and Spoken Language Development Across the Lifespan: Essays in Honour of Liliana Tolchinsky* (Vol. 11). Springer.
- Phipps, S., & Borg, S. (2009) Exploring tensions between teachers' grammar teaching beliefs and practices. *System*, 37, 380-390.
- Ribas, F., Perine, C. (2018). What does it mean to be an English teacher in Brazil? Student teachers' beliefs through narratives in a distance education programme. *Applied Linguistics Review*, 9(2-3), 273-305
- Ribas, T. (2010). La evaluación en el área lingüística. *Textos de Didáctica de la Lengua y la Literatura*, 53, 10-21.
- Ribas, T., Fontich, X. & Guasch, O. (eds.) (2014). *Grammar at School. Research on Metalinguistic Activity in Language Education*. Peter Lang
- Ribas, T., Milian, M., Guasch, O., Camps, A. (2002). La composición escrita como objeto de reflexión. In J.M. Cots i L. Nussbaum (eds.) *Pensar lo dicho. La reflexión sobre la lengua y la comunicación en el aprendizaje de lenguas* (pp.167-184). Milenio.
- Ribera, P. (2008). *El repte d'ensenyar a escriure. L'inici de la producció de textos en Educació Infantil*. Perifèric, eds. / Universitat de València
- Salas, N., Birello, M., & Ribas, T. (2020). Effectiveness of an SRSD writing intervention for low- and high-SES children. *Reading & Writing*. <https://doi.org/10.1007/s11145-020-10103-8>
- Schneuwly, B. (1985). La construction sociale du langage écrit chez l'enfant. In B. Schneuwly i J.-P. Bronckart (dirs.) *Vygotsky Aujourd'hui*. Delachaux et Niestlé.
- Seoane, R. C., Jiménez, J. E., Gutiérrez, N. (2020). Pre-service teachers' implicit theories of learning to write. *European Journal of Teacher Education*, 43:2, 165-190.
- Séverac, P. (coord.) (2007). *Lire et écrire*. Sciences Humaines.
- Smagorinsky, P. (2006). *Research on composition: multiple perspectives on two decades of change*. Teachers College.
- Teberosky, A., Soler, M. (eds.) (2003). *Contextos de alfabetización inicial*. Horsori.
- Tolchinsky, L. (2003). *The cradle of culture and what children know about writing and numbers before being taught*. Psychology Press.
- Watson, A. (2015). The problem of grammar teaching: a case study of the relationship between a teacher's beliefs and pedagogical practice. *Language and Education*, 29:4, 332-346

Programari

No s'utilitzarà cap instrument en particular.